

Goirigolzarri: “L’FP ha d’incorporar tendències globals com la digitalització i la sostenibilitat”

- ***El president de CaixaBank, José Ignacio Goirigolzarri, ha intervingut en la presentació de l'estudi ‘Canvis en els perfils professionals i necessitats de formació professional a Espanya. Perspectiva 2030’ realitzat per CaixaBank Dualitza.***
- ***L'estudi s'ha elaborat amb la col·laboració de Fundació CEOE després d'entrevistar directors de Recursos Humans de set sectors diferents que han expressat les seves necessitats i les seves impressions fins al 2030.***
- ***L'anàlisi realitzada planteja un futur marcat per l'evolució de les professions actuals en comptes de per un sorgiment de nous oficis, en què el model productiu canvia la relació de les persones amb el treball.***
- ***La polivalència especialitzada o la hibridació de les professions prendran força impulsant una més gran presa de decisions a través d'un coneixement genèric més ampli.***
- ***Caldrà proveir el mercat amb més titulats d’FP ja que per situar-nos al nivell europeu caldrà doblar pràcticament el nombre de titulats actual.***

27 de juny del 2022

El president de CaixaBank, José Ignacio Goirigolzarri, ha afirmat avui que “la Formació Professional ha d’incorporar tendències globals com la digitalització i la sostenibilitat que seran claus durant tots els processos productius, alhora que també s’ha de potenciar el desenvolupament de *soft skills*, que preparin als estudiants per treballar i liderar equips multidisciplinaris.

Durant la presentació de l'estudi elaborat per CaixaBank Dualitza ‘Canvis en els perfils professionals i necessitats de formació professional a Espanya. Perspectiva 2030’, Goirigolzarri ha subratllat que “no hem d’oblidar que seguirà sent clau impulsar la col·laboració entre centres de formació i empreses, involucrant a aquestes últimes en els desenvolupaments curriculars de l’FP”.

L'estudi s’ha presentat en l’auditori CaixaBank en un acte al que també hi han assistit la ministra d’Educació i Formació Professional, Pilar Alegría, i el president de la patronal CEOE, Antonio Garamendi.

L'estudi analitza l’evolució que tindrà el mercat laboral durant els propers anys, així com les futures necessitats professionals, i planteja un futur marcat per l’evolució de les professions actuals en comptes de per un sorgiment de nous oficis, en el que el model productiu canvia

la relació de les persones amb l'ocupació a través de l'impacte de la digitalització en l'organització d'aquest mateix lloc de treball, i per l'arribada de perfils híbrids, amb un coneixement genèric més ampli, més especialització i més responsabilitat a l'hora de prendre decisions.

Aquest nou model substituirà l'anterior, un model industrial de qualificació. Tanmateix, la seva institucionalització necessita temps, acaba de començar i es completarà en els propers decennis.

Una de les seves principals característiques serà una tendència a la intel·lectualització del treball, en el sentit que cada vegada es requeriran més competències relacionades amb els procediments mentals d'anàlisi, planificació, presa de decisions... és a dir, les denominades competències transversals, toves o *soft skills* per la seva denominació anglosaxona.

Tots aquests canvis aniran dirigits a completar la satisfacció del client més enllà de brindar-los un servei concret.

Això es traduirà en una més gran demanda de nivells de formació més elevats i més exigència de qualificacions formals, especialment en sectors com l'industrial. De fet, s'observa com els nivells de contractació de persones sense estudis van descendint any a any en una proporció més elevada que la població activa.

La demanda formativa vindrà de la mà del desenvolupament de nous perfils professionals que evolucionaran cap a una polivalència especialitzada, cosa que vol dir que partint d'una base formativa àmplia hauran de desenvolupar especialitzacions.

Per posar un exemple, no n'hi haurà prou en què un operari entengui el funcionament d'una màquina, sinó que es requerirà un professional que entengui el procés productiu, que conegui els bàsics de diferents màquines, encara que la seva especialització passi pel coneixement exhaustiu d'una de concreta. A més, haurà de tenir més competències transversals per poder reaccionar, prendre decisions en cas que es produeixi una errada genèrica, evitant que es paralitzi tota la cadena de producció. En cas que aquesta errada sigui greu, li tocaria intervenir a l'especialitzat.

Tot això serà només el reflex d'aquest canvi en el model que portarà relacions menys jeràrquiques, més treball en equip i per projectes, o més orientació cap a resultats i clients.

Aquesta polivalència especialitzada es pot entendre també com una hibridació de les professions en què els perfils limitats seran cada vegada més difusos, avançant cap a una base de coneixement general que després es vagi completant.

Per dur a terme l'estudi, s'ha entrevistat a directors de Recursos Humans de set sectors diferents de la nostra economia, des de l'automoció, les noves tecnologies de la informació, el sector químic o l'agroalimentari que han mostrat les necessitats més evidents que afronten a l'hora de contractar personal, així com les noves necessitats que van sorgint en els seus diferents àmbits.

Canvis en l'estructura del treball

El desenvolupament d'aquests nous perfils més tècnics serà el reflex de les correccions del sistema present i dels canvis en l'estructura del treball que es van implementant en els últims anys, envelliment de la població ocupada, retard de la incorporació dels joves al mercat laboral, feminització del treball, augment del nivell d'estudis de la població ocupada...

Segons revela l'estudi de CaixaBank Dualitza, per produir els productes i serveis que genera l'economia espanyola, per cada directiu s'usen 4,7 tècnics i professionals científics i 2,8 tècnics de suport. A Alemanya, per cada directiu es requereixen 3,7 tècnics o professionals científics i 4,7 tècnics de suport, cosa que evidencia un problema de sobretitulació.

El nombre de treballadors amb una titulació universitària que exerceixen ocupacions per sota del seu nivell de formació, fins i tot ocupacions elementals, és excessiu i no està justificat per dinàmiques del mercat. El mateix passa amb els empleats amb titulació de Grau Superior o Grau Mitjà. A això cal afegir que aquesta subocupació és compatible amb un elevat nombre de treballadors que exerceixen ocupacions sense tenir una titulació acadèmica d'acord amb la seva qualificació.

Moltes empreses opten per titulats superiors per renovar comandaments intermedis de producció i manteniment, encara que les pròpies empreses afirmen no sempre estar satisfetes amb aquesta decisió.

Tanmateix, aquesta tendència segueix sense corregir-se i el 2021 els tècnics i professionals científics i intel·lectuals van guanyar 6 punts en comparació del seu pes respecte al 2007, precisament els mateixos que han perdut treballadors qualificats de menor nivell.

Desafiaments a futur

Per poder afrontar els reptes futurs, la investigació planteja un seguit de reflexions que contribuirien a la formació de més tècnics d'FP i a dotar-los amb les habilitats que requerirà el mercat laboral.

La més urgent, de fet, és proveir al mercat amb més titulats d'FP ja que per situar-nos al nivell europeu caldria pràcticament doblar el nombre de titulats actual.

Aconseguir-ho no requeriria grans inversions ja que n'hi hauria prou de millorar els índexs d'abandonament.

A més, reptes pendents com la introducció d'un modus digital en tota l'oferta d'FP o un nivell mínim d'anglès per titular també haurien de ser motiu d'anàlisi.

El nou escenari requerirà també l'entrenament de competències toves i la introducció de la sostenibilitat.

De manera paral·lela, caldria plantejar-se com revalorar el Grau Mitjà i el Grau Superior, el primer per evitar que persones sense qualificació ocupin aquestes posicions i el segon per evitar que els universitaris ocupin les seves.

CaixaBank Dualitza

CaixaBank Dualitza reforça l'aposta de l'entitat per la Formació Professional i la seva modalitat dual com a part del compromís que CaixaBank manté des de la seva fundació amb els objectius socials i, en concret, amb la millora dels nivells educatius de la població. La nova marca CaixaBank Dualitza, que continua la tasca iniciada el 2016 per la Fundació Bankia per a la Formació Dual, promou aquesta modalitat educativa amb l'objectiu de prestigiar i difondre la Formació Professional al nostre país.